

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.126/2025/21.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. október 30.
Az ügy tárgya: garázdaság vétsége
Terhelt: ...
Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 12.B.VIII.30.886/2021/27.,
ítélet, tárgyalás, 2023. január 24.
Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 24.Bf.7641/2023/14., ítélet, nyilvános
ülés, 2023. december 13.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: terhelt
Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a garázdaság vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 12.B.VIII.30.886/2021/27. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 24.Bf.7641/2023/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I.1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. január 24. napján kihirdetett 12.B.30.886/2021/27. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki garázdaság vétségében [Btk. 339. § (1) bekezdés] és ezért 3 évi időtartamra próbára bocsátotta.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen bejelentett ellentétes irányú fellebbezéseket elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. december 13. napján kihirdetett

24.Bf.7641/2023/14. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a próbaidő tartamát 1 év 6 hónapra enyhítette, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] 2. Az irányadó tényállás lényege szerint a terhelt 2020. február 8. napjáról 2020. február 9. napjára virradó éjszaka a cím 1 szám alatt található szórakozóhelyen szórakozott. Az ittas állapotban lévő terheltet 2020. február 9. napján 00 óra 20 perc körül a biztonsági őrök a szórakozóhelyről kikísérték azzal, hogy oda azon az éjszakán már nem térhet vissza.

[4] A terhelt ennek ellenére több alkalommal megkísérelt a szórakozóhelyre visszatérni, ennek során a bejáratnál tartózkodó, és őt feltartóztatni próbáló biztonsági őröket folyamatosan szidalmazta. Mivel a terhelt a próbálkozással többszöri felszólítás ellenére sem hagyott fel, ezért őt tanú 1 biztonsági őr a nyaka és a váll magasságában hátulról átkarolva az úttest túloldala felé vezette, ennek során a terhelt a földre esett. Ekkor tanú 1 a terheltet otthagytta, és visszament a szórakozóhely bejáratához.

[5] Ezt követően a terhelt felkelt a földről és ismét a bejáratához ment azért, hogy a szórakozóhelyre újra megpróbáljon bejutni, azonban tanú 1 őt ismét átkarolta és az úttest túloldalára vezette. Amikor tanú 1 a terheltnek hátat fordított és visszaindult a szórakozóhely bejárata felé, a terhelt több alkalommal tanú 1 felé ütött és több alkalommal megpróbálta őt megrúgni, melyet tanú 1 a terhelt kezét lefogva kivédett, majd őt a földre vitte. Tanú 1 sérülést nem szenvedett.

[6] A terhelt kihívóan közösségellenes és erőszakos magatartása alkalmas volt arra, hogy az azt észlelőkben megbotránkozást és riadalmat keltsen.

[7] **II.1.** A jogerős ügydöntő határozattal szemben a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a felülvizsgálat törvényi okának (Be. 649. §) megjelölése nélkül.

[8] A terhelt az indítványában azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a tényállást hiányosan, a bizonyítékokat tévesen mérlegelve állapították meg. A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy az előzmények tekintetében nem provokált senkit, cselekményeinek oka kizárólag jogai érvényesítése volt, melynek során a viselkedését csak pánikszerű reakciók jellemezték. Ezt az érzelmi állapotot a biztonsági őrök bántalmazó magatartása (mellkasba ütés, torkon ragadás), a jogtalan és aránytalanul durva, emberi és személyi szabadságát is sértő bánásmódjuk váltotta ki.

[9] Álláspontja szerint az eljárás során több releváns tanú – tanú 2, valamint két biztonsági őr – kihallgatása elmaradt. Nem hallgatták ki azokat a tanúkat sem, akiket a biztonsági őrök vallomása szerint korábban lelocsolt vagy egyéb módon zavart. A rendbontás nem volt látható az objektív bizonyítási eszközön, a kamerafelvételen. A kamerafelvételen ugyanakkor jól látható, hogy az egyik biztonsági őr odament hozzá, majd szemből torkon ragadta és a falhoz nyomta, valamint egyéb módon is inzultálta a személyzet egy másik férfi tagjával együtt. A kamerafelvételek átadása eleve hiányosan történt, s így nem lehetett látni a beléptetés körülményeit, vagyis, hogy józanul érkeztek a barátnőjével és az egyik biztonsági őrrel valóban szóváltásba keveredett.

[10] Kivezetésének előzménye és oka ugyanis a beléptetés során történt események voltak, amelynek során az egyik ismeretlen biztonsági őr minden ok nélkül provokálta őt, akinek a beléptetés közben „beszolt”.

[11] Sérelmezte, hogy elmaradt azoknak a vendégeknek a kihallgatása, akik a szórakozóhelyen kívül tartózkodtak, és látták, hallották az eseményeket. Elmaradt személy 1, a szórakozóhely vélt üzletvezetőjének kihallgatása is, aki hiányosan adta át a kamerafelvételeket. A biztonsági személyzet vallomásai több ponton ellentmondásosak és nem egyeztethetők össze az objektív kamerafelvételekkel.

[12] A terhelt indítványa szerint a törvényszék információkat, igazolásokat, orvosi és egyéb dokumentumokat nem fogadott be. Az ügyben készült egy újságcikk, mely rámutatott, hogy a szemtanúk szerint nem mutatta részegség jeleit, és semmi okot nem szolgáltatott a biztonsági őröknek arra, hogy jogtalanul, torkánál fogva eltávolítsák a helyről és visszatartsák értékeit. Ezen kívül orvosi szakvélemények is igazolták, hogy közvetlenül a történetek következtében pánikzavar, alvászavar, traumára utaló tünetek alakultak ki nála és jelentős érdeksérelemet szenvedett a hivatali munkahelyei sorozatos elvesztése, valamint közösségből való kirekesztése okán.

[13] Kifogásolta a terhelt, hogy cselekményéből a garázdaság tényállási elemei – különösen az erőszakosság és a kihívó közösségellenesség – hiányoznak.

[14] A konfliktus kizárólag közte és a kidobó (tanú) között állt fenn, mely a jogtalan, aránytalanul durva bánásmód (jogtalan inzultálás és a személyi szabadságát sértő kivezetés módja) következményeként állt elő. A biztonsági őr fellépése a méltányosság elvével is teljesen összeegyeztethetetlen volt.

[15] Cselekményei célja kizárólag a jogos érdekének érvényesítése volt, vagyis a kabátja és értékei visszaszerzése, valamint barátnőjének értesítése. Szándékában sem volt a szórakozóhelyre visszatérni, csupán a bejáráshoz próbált közelíteni kabátja visszaszerzése érdekében. Az eljáró bíróságok határozata eltér a Kúria Bfv.711/2022/8. számú precedensképes határozatától, mert abban a Kúria kimondta, hogy konfliktushelyzetben, a jogos és alapvető érdekek védelmében történő cselekmény nem minősül garázdaságnak.

[16] Amennyiben a biztonsági őrök állításai helytállóak, úgy kötelesek lettek volna őt átadni az illetékes nyomozati szervek részére, ellenkező esetben viszont nem sérthették volna ilyen mértékben a személyi szabadságát sem a szórakozóhelyen, sem azon kívül. Akarata ellenére nem vehették volna el a táskáját, nem fejthették volna le erőszakkal ujjait az asztal széléről, nem vihették volna a földre, továbbá nem üthettek volna a mellkasába azért, mert visszakérte a kabátját.

[17] Ezen túlmenően a terhelt kifogásolta bíró 1 másodfokú bírói tanács tagjakénti eljárását, mivel – álláspontja szerint – ez jogállamisági, valamint szubjektív alapú kétségeket vet fel a döntés pártatlanságát, objektivitását illetően.

[18] Mindezek alapján a terhelt arra tett indítványt, hogy a Kúria a Fővárosi Törvényszék 24.Bf.7641/2023/14. számú ítéletét helyezze hatályon kívül, és rendeljen el új eljárást vagy hozzon felmentő ítéletet.

[19] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.229/2025/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[20] A felülvizsgálati indítvány a bizonyításra vonatkozó, azaz a bizonyítás hiányosságait felsorakoztató részében, a tanúk vallomásainak és a kamerafelvétel anyagának értékelésére, ezek mérlegelésére, valamint ezek ismételt egybevetésére vonatkozó részében kizárt.

[21] A terheltnek a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett döntéstől való eltérésre hivatkozása a Kúria BH 2023.124. számon publikált Bfv.711/2022/8. számú határozatára vonatkozott. A hivatkozott döntésben és a jelen ügyben született határozatban megállapított tényállás közötti eltérés miatt azonban az eltérő megítélés nem eredményezte a büntető anyagi jog szabályainak megsértését. A jogos védelemre való hivatkozás a jelen ügyben ténybeli alapokat nélkülöz, mivel az a terhelti védekezés értékelésének keretében, a bizonyítékok mérlegelésének eredményeként került elvetésre. A terhelt azon magatartása, hogy többször a tanú felé ütött, illetve őt több alkalommal megpróbálta megrúgni, erőszakos, kihívóan közösségellenes, egyben alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást és riadalmat váltson ki. Ebből következően a jogerős ítéleti tényállásban írt cselekmény minősítése helyes és törvényes az alkalmazott intézkedés is.

[22] A Be. 649. § (2) bekezdése szerinti eljárási szabálysértés nem volt észlelhető. A terhelt a felülvizsgálati indítványában nem nevesítette, hogy a másodfokú tanács tagjai közül bíró 1-gyel szemben milyen kizárási ok áll fenn és miért. Mivel azonban ezzel összefüggésben a döntés pártatlanságával kapcsolatos kételyét fogalmazta meg, ez tartalmát tekintve a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti kizárási oknak (elfogultság) feleltethető meg. Ugyanakkor a felülvizsgálat törvényben kizárt, ha a terhelt vagy a védő az ítélet jogerőre emelkedését követően a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjára alapított indítványát a Be. 15. § (4) bekezdésében írt határidőn túl terjesztette elő {Bfv.II.1.256/2021/9. [28] bekezdés}. Kizárt e részében a felülvizsgálati indítvány azért is, mert az elfogultság alapjaként nem hivatkozott semmilyen konkrét okra, így a bejelentése e törvényi követelménynek nem felel meg (Bfv.III.341/2023/18.).

[23] Minderre tekintettel a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria az indítvánnyal támadott határozatokat hatályában tartsa fenn.

[24] 3. A terhelt védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében kifejtette, hogy a Legfőbb Ügyészség megalapozottan hivatkozott arra, miszerint az indítvány a tényállást támadó részében törvényben kizárt; ellenben helytálló az indítvány azon része, amelyben a Kúria Bfv.711/2022/8. számú határozatától való eltérésre hivatkozik. Nem a tényállás „azonossága” ugyanis a lényeg, hanem az, hogy a határozat elvi élel mondta ki, hogy még az erőszakos magatartás sem kihívóan közösségellenes, ha az nem a közösségi együttélési szabályok nyílt semmibe vételével történik. A terhelt ugyanis nem öncélúan kívánt visszajutni a szórakozóhelyre, hanem a tulajdonát képező személyes tárgyait, kabátját és táskáját szeretne volna visszakapni, amiket utóbb kikerkező – a terhelt által a helyszínre hívott – rendőrök adtak át neki. A terhelt személyes tárgyainak visszaadását a biztonsági személyzet nem volt jogosult megtagadni. Ebből következően a terhelt cselekménye nélkülözte a kihívó közösségellenességet, vagyis hiányzik a garázdaság egyik tényállási eleme.

[25] Erre tekintettel a védő arra tett indítványt, hogy a Kúria a jogerős ítéletet változtassa meg és a terheltet az ellene garázdaság vétsége miatt emelt vád alól mentse fel.

[26] 4. A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a tényállás kiegészítését kérte azon lényeges körülményekkel, amelyeknek a rögzítése – az indítványában megfogalmazottak szerint – elmaradt, s amely tényekről a másodfokú bíróságot is tájékoztatta.

[27] 5. A Legfőbb Ügyészség BF.229/2025/4. szám alatt a védő észrevételei kapcsán a korábbi átiratában foglaltakat fenntartotta és utalt rá, hogy az irányadó tényállásból hiányoznak azon ténymegállapítások, amelyeken a kihívó közösségellenesség hiányára vonatkozó érvelése alapul.

[28] **III. A felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.**

[29] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügyszólat határozata ellen és a jogerős bírósági határozatban rögzített tényállás alapulvételével, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[30] A terhelt a felülvizsgálat törvényi okát az indítványában nem jelölte meg, ezért a Kúria azt a tartalma szerinti vizsgálta meg. Ez alapján az volt megállapítható, hogy a terhelt büntetőjogi felelősségének törvénysértő megállapítását és ezzel összefüggésben, de eltérő érvek alapján a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérést kifogásolta.

[31] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság jogerős ítéletében a terhelt bűnösségét az anyagi jogi szabályok megsértésével állapította meg.

[32] Az indítvány erre vonatkozó érveivel összefüggésben elöljáróban rögzíteni kell, hogy a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség szigorú szabálya érvényesül. A Be. 650. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ítéletben megállapított tényállás nem támadható. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye; a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[33] A tényállás irányadósága azt is jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Nem vizsgálható az sem, hogy az eljáró bíróságok a bizonyítási eljárást kellő terjedelemben és alaposan folytatták-e le, a bizonyítási eljárás során valósítottak-e meg esetlegesen valamilyen hibát, továbbá az sem, hogy mely bizonyítékokat és milyen okból fogadtak el, illetve, hogy egyes bizonyítékokat helyénvalóan vetettek-e el.

[34] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül, de az eljárási törvény nem biztosít lehetőséget az ítéleti tényállás esetleges megalapozatlanságát érintő következtetések levonására és eltérő tényállás megállapítására – így annak a terhelt észrevételében kért kiegészítésére – sem.

[35] Következésképp a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti felülvizsgálati ok akkor valósul meg, ha a jogerős ítéleti tényállásban foglalt terhelti magatartás nem meríti ki (semmilyen) bűncselekmény törvényi tényállási elemeit, avagy – ugyancsak az irányadó tényállásból kitűnően – büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok ellenében került sor a terhelt elítélésére. Ennek megfeleltethető érvet azonban az indítvány nem tartalmaz. Az ugyanis nem felel meg a vizsgált felülvizsgálati oknak – és a tényálláshoz kötöttség szabályait is sérti –, ha az indítvány eltérő tényállás megállapítását célozza és a felmentés iránti igényét – akár önmagában helytálló jogi érveléssel – ezen megállapítani kért, eltérő tényállásra alapítja.

[36] Jelen esetben pedig erről van szó. A terhelt ugyanis bűnössége törvénysértő megállapítását a bizonyítás hiányosságaira, így a tanúk felkutatásának, kihallgatásának, a kamerafelvételek beszerzésének elmaradására, téves értékelésére, igazolások, orvosi és egyéb dokumentumok figyelmen kívül hagyására alapította, és ennek megfelelően – kifejezetten is – a jogerős ítéleti tényállásban nem szereplő, illetve azoktól eltérő tények megállapítását kérte, melyek alapot adtak volna a felmentésére. A felülvizsgálat során azonban a bíróság jogerős ítéletében megállapított tények adottak, kétségbevonhatatlanok és nem egészíthetők ki, függetlenül attól, hogy azt az indítványozó bizonyítottnak véli-e vagy sem. Ekként értelemszerűen indítvány nem alapítható arra, hogy valamely jogerős ítéleti tény nem bizonyított. Az ilyen sérelem érdemi felülvizsgálat lefolytatására nem vezet, mert annak mind előterjesztése [Be. 650. § (2) bekezdés], mind elbírálása tilalmazott [Be. 659. § (1) bekezdés]; az ilyen kifogásra alapozott indítvány – a fent írt eljárásjogi szabályozás alapján – törvényben kizárt.

[37] A védő észrevételében foglalt érvek lényegében a kihívó közösségellenesség mint a garázdaság kötelező tényállási elemének hiányára irányultak, ami azt jelenti, hogy a védő álláspontja szerint a garázdaság törvényi tényállási elemei nem valósultak meg teljeskörűen. E hivatkozás már kimerítheti a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti felülvizsgálati ok feltételeit, amennyiben annak ténybeli alapjai az irányadó tényállásból kitűnnek.

[38] Jelen esetben azonban az irányadó tényállásból hiányzik az a védői észrevételben írt megállapítás, miszerint a terhelt mindössze a tulajdonát képező személyes tárgyait, kabátját és táskáját szerette volna visszakapni, amiket utóbb a kiérkező – a terhelt által a helyszínre

hívott – rendőrök adtak át neki, illetve, hogy a biztonsági személyzet megtagadta volna a szórakozóhelyről eltávolított terheltnek a személyes tárgyai kiadását vagy azt, hogy azokért – felügyelet mellett – visszamenjen és azokat magához vegye. Következésképp az azokra alapított jogi okfejtés ugyancsak a Be. 650. § (2) bekezdésébe ütközik és a Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálatban nem teljesíthető.

[39] 3.1. A Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés címén szintén helye van felülvizsgálatnak [Be. 648. § d) pont], azonban a Be. 649. § (6) bekezdése szerint csak akkor, ha az állított eltérés a büntető anyagi jog szabályainak (1) bekezdésben meghatározott megsértését eredményezte vagy a (2) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértést eredményezett.

[40] A Be. 652. § (1) bekezdése meghatározza a felülvizsgálati indítvány azon alapvető tartalmi követelményeit, amelyek nem mellőzhetők. Ennek megfelelően az indítványozónak, ha a felülvizsgálatot a Be. 649. § (6) bekezdésére alapítja, a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölnie a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ügydöntő határozat eltér. Ez utóbbi magában foglalja az ügyszakosság és a jogi megítélés eltérő elbírálásának bemutatását, azaz azon jogilag releváns tények megjelölését, amelyek a hivatkozott és a támadott határozat alapjául szolgáló tényállásban, illetve az eljárás során azonosak, majd annak kifejtését, hogy ezen azonos tényeket a bíróság a két határozatban mennyiben bírálta el eltérően. További törvényes elvárás és ekként követelmény az indítványban annak a megjelölése is, hogy a támadott határozatnak a közzétett határozattól való eltérése miként eredményezte az anyagi jog szabályainak a Be. 649. § (1) bekezdésben meghatározott megsértését, vagy a Be. 649. § (2) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértést eredményezett (Kúria Bfv.II.746/2021/9.).

[41] E kötelezettségének a terhelt csak igen szűkszavúan tett eleget, amikor arra hivatkozott, hogy a precedenshatározat jogkérdésben azt az álláspontot foglalta el, miszerint konfliktushelyzetben, a jogos és alapvető érdekek védelmében történő cselekmény nem minősül garázdaságnak. Ugyanakkor a védői észrevétel további idevonatkozatható érvet tartalmaz, miszerint a fenti határozat elvi éllel mondta ki, hogy még az erőszakos magatartás sem kihívóan közösségellenes, ha az nem a közösségi együttélési szabályok nyílt semmibe vételével történik.

[42] Ekként a Be. 649. § (6) bekezdésében írt okból a terhelt indítványa alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[43] 3.2. A jogkérdésben való eltérés akkor valósul meg, ha a bíróság jogerős ítéletében ugyanazon, a jogi értékelés szempontjából releváns tényeket ugyanazon jogszabály alkalmazásával ítél meg a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától eltérően. Nem valósul meg ugyanakkor a jogkérdésben való eltérés, ha a bíróság (akár csak részben) eltérő releváns tényeket ítél meg eltérően.

[44] A Kúria e körben rámutat, hogy a terhelt által hivatkozott Bfv.II.711/2022/8. számú (a Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett és a Kúriai Döntések című folyóiratban BH 2023.124. számon is megjelentetett) döntésében az alábbi releváns megállapításokat tette.

[45] „A kihívó közösségellenesség nem más, mint a közösségi együttélés szabályaival való gátlástalan szembeszegülés (BH 2007.283.I.). Abban az esetben, ha a terhelti magatartás alkalmas is megbotránkozás vagy riadalom keltésére, nem a közösségi együttélés szabályainak semmibe vételét jelenti, ha valaki az ellene irányuló jogtalan támadás elhárítása érdekében lép fel erőszakkal. A terhelt maga is azzal érvelt, hogy valójában jogos védelmi

helyzetben cselekedett, amikor a gyermekeivel való távozását akadályozó sértettet elrántotta gépjárműve elől, azonban az alapügyben eljáró bíróságok helyes okfejtés mentén zárták ki a jogos védelmi helyzet fennállását [...]”.

[46] A kihívó közösségellenesség hiánya ugyanakkor távolról sem korlátozódik a jogos védelmi helyzetnek megfeleltethető esetkörre. Nem kihívóan közösségellenes az az erőszakos magatartás, amelyben nem a közösségi együttélés szabályainak nyíltszíni semmibevétele tükröződik.

[47] A tényállásból kitűnően a terheltnek a sértett jogellenes magatartására adott reakcióként tanúsított erőszakos magatartása pedig egymozzanatú, célirányos (kizárólag a sértett személyében jelentkező fizikai akadály kiküszöbölését szolgáló), és a törvényes jogainak gyakorlását korlátozó magatartással arányos volt, amely az elhárítás szükséges mértékét nem lépte túl, így sérülést nem okozott és a tényállásban rögzített tények alapulvételével sérülés előidézésre eleve alkalmatlan volt.

[48] A kapcsolattartási jog gyakorlását, a terhelt szabad cselekvését gátló korlátok leküzdése pedig – az erőszakos magatartás imént számba vett jellemzői mellett – nem a közösségi együttélés jogi normába foglalt írott és íratlan szabályainak leplezetlen semmibe vételét jelenti”.

[49] A precedens-határozat alapjául szolgáló, illetve a jelen ügyben megállapított tényállás két releváns ponton tér el egymástól. A hivatkozott ügyben a terhelt a gyermekét kívánta a láthatási időben jogszerűen magával vinni, míg a jelen ügyben irányadó tényállás hasonló jogszerű célt nem tartalmaz (így a terhelt és a védő által megjelölt értékek visszaszerzését sem). Ugyancsak igen nagy jelentőségű eltérés az is, hogy míg a precedens-határozat alapjául szolgáló ügyben a terhelt az általa kifejtett erőszakos magatartást a legitim céljának eléréséhez szükséges minimumra – a gyermek elvitelét megakadályozó személynek a gépkocsi útjából való kiszorítására – korlátozta, addig jelen ügyben a terhelt az őt kivezető személyt kísérelte meg az elengedését követően bántalmazni oly módon, hogy többször feléje ütött és rúgott.

[50] A Kúria Bfv.711/2022/8. számú ítéletében valóban állást foglalt abban, hogy az erőszakos magatartás nem kihívóan közösségellenes, ha az nem a közösségi együttélési szabályok nyílt semmibe vételével történik. Amíg azonban a precedensdöntésben a jogszerű cél és az erőszakos magatartásnak a kizárólag e jogszerű cél eléréséhez szükséges mértékben való kifejtése megalapozta a kihívó közösségellenesség hiányának megállapítását, addig jelen ügyben a jogszerű cél hiánya és az annak hiányában kifejtett támadó jellegű erőszak kizárta azt.

[51] Ezért a bíróság az indítvánnyal támadott jogerős ítéletében nem tért el a Kúria Bírószábi Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától.

[52] 4. A terhelt indítványában kifogásolta bíró 1 részvételét a másodfokú határozatot hozó tanácsban. A kizárt bíró részvétele a határozathozatalban a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján feltétlen eljárási szabálysértés, és ekként a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálati ok.

[53] A Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerint bíróként nem járhat el az, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható. A terhelt által hivatkozottak – jogállamisági, valamint szubjektív alapú kétségek – a feltétlen kizárási okok esetein kívül esnek, ekként az a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja alapján bejelentettként bírálható el.

[54] Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata értelmében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a felülvizsgálati eljárást az elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány is megalapozhatja, azonban csak azokat illeti meg a felülvizsgálati eljárás e kizárási okra alapított lefolytatása, akik első

ízben, olyan konkrét körülményt kívánnak érvényesíteni, amelyről bizonyítják, hogy a jogerős ítélet meghozatalát követően szereztek tudomást {indokolás [46] bekezdés}.

[55] Azt a törvényi feltételt, miszerint az ügy elfogulatlan megítélése valamely bírótól nem várható, csak az adott konkrét ügy valóságos tényei alapján lehet megállapítani, és csak olyan feltárt adatok alapján, amelyek a bíró pártatlansága iránt észszerű (megalapozott) kételyt ébresztenei alkalmasak.

[56] A bíró elfogultságára alapított kizárás iránti bejelentést alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani és a kizárási ok fennállását is az indítványozónak kell valószínűsítene [Be. 15. § (3) bekezdés]. Az elfogultság általánosság szintjén történő megfogalmazása így nem alkalmas kizárási ok megállapítására.

[57] Jelen ügyben a terhelt ilyen ok fennállását egyáltalán nem valószínűsítette, elfogultságot alátámasztó tény, körülményt nem jelölt meg. A terhelt nem fejtette ki, hogy a bíró személye milyen okból, milyen körülményekre alapítva ébresztett kételyt a pártatlanságát, objektivitását illetően, sőt jogállamisági, illetve szubjektív kételyeinek mibenlétét sem határozta meg.

[58] Mindemellett az indítvány a Be. 15. § (4) bekezdésében írt követelménynek sem felel meg, miszerint az elfogultságon alapuló kizárási okot a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ha azt három napon belül bejelenti.

[59] Így a terhelt indítványa a Be. 15. § (5) bekezdése alapján a jogerő előtt is érdemi indokolás nélküli elutasításához vezetne, következésképp az a jogerő után sem lehet felülvizsgálat alapja.

[60] 5. A fentiekre tekintettel a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, aminek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be. 655.§ (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[61] *A döntés elvi tartalma*

A Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól való eltérés [Be. 649. § (6) bekezdés] nem valósul meg, ha a precedens-határozat releváns ténybeli alapjai – akár csak részben – eltérőek. Az erőszakos magatartás kihívó közösségellenességének hiánya pedig eredményesen nem hivatkozható, ha az annak alapját képező tények az irányadó tényállásból hiányoznak.

[62] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[63] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró